

KŐSZEK ÉS VIDÉKE

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 6 korona, fél évre 3 korona, negyed évre 1.50 korona, egyes szám ára 10 fillér.
Előfizetési pénzek a kiadóhivatalhoz címzendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadó: RONAI FRIGYES.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kőszeg, Várkor 39. szám.

Nyitlár sora 40 fillér.

Hirdetések nagyság szerint jutányos árban számíthatnak meg.

A jövő.

Körülöttünk egy letarolt, kegyetlen világ. Előttünk a gondok és küzdelmek útja. Az ember még mindig csak a gyilkolás és ölés ordógi mesterségét tanulja. De talán már nincsen nagyon messze az idő, mikor az ember ismét a haladás és finomodás útjára lép, mikor az ember ismét a teremtés koronája lesz. Istenem! de sok a tennivalónk!

Sokat veszítettünk; százezer özvegy és árva sir körülöttünk; sebesültek, bénák, nyomorultak bicegnek előttünk; messze idegenben nagy temetők fejfajái hazasírnak. De ne okoskodjunk, ne kételkedjünk, — tegyünk!

Ha elővesszük Magyarország legszomorubb tudományát — a statisztikát, kegyetlen kép tárul elénk. Meg nem ismerjük a háborús veszteségeket, de ami ezenkívül elveszett és elveszik, már előttünk áll a maga megdöbbentően meztelen valóságában.

Magyarországon a csecsemő halálozási arányszám 1915. évben 20% ról 27%-ra szökött fel. Ezenkívül havonta 28.000 gyermekkel kevesebb születik. Ha csak a csecsemőhalálozást nézzük és eltekintünk a háborús veszteségektől, az elesettek hadseregétől, a megrokkantak légioitól, a hadikosztaltal okozott halálozási arányszámemelkedéstől, mennyi az elvesztett állampolgár!?

Hiszen ha csak hidegen elmélkedünk, rájövünk, hogy az állam legjobb befektetése az ember: az adó- és katonalány. Az állam kiadásai fantasztikus összegekkel növekedtek. Az elesettek, megrokkantak, meg nem születettek terhe a mi súlyosan megrakott vállainkra nehezül. Tehát minden állampolgárnak saját személye, önérdéke iránti kötelessége, hogy apró polgartársainak korai elhalalozását tőle telhetőleg megakadályozza.

A „Pesti Hirlap” 1884. évi nov. 12-iki

száma írja vezércikkében: „A magyar anyák termékenységeben van a magyar jövő. De egyszerűs mind a magyar anyák gondatlanságában van megírva gazdasági és politikai balsorsunk”. Nagyon igaz! Különösen a mai háborús ember-vesztések mellett.

Míg Angliának népe békeviszonyok között 100—102 év múlva ketszereződik meg, Magyarországon ez az öröndetes esemény 9—10000 év múlva következhetik be.

A legtöbb csecsemő „emésztési zavarokban” hal meg, ami majdnem mindig az anyák tudatlanságára vezethető vissza. Nagyikikindan a halálozás 80%-a behurutban elhalt pólyás gyermekből telt. Szegeden 284 közül 135 nalt meg emésztési zavarokban. Így van ez mindent Magyarországon.

Az állam most minden erre a célra szánt erejével csecsemőmentésre törekszik. Ezt szolgálják az anyavédelem elrendelése, a gyermekvédelmi bizottságok, bölcsődek, tejközpontok és egyéb egyelőre csak papiron elrendelt intézmények. Ezeket csak a társadalom érző szíve tudja életre kelteni. A hatóságok papírra vetett betűi csak akkor lesznek üdvösek, eredményesek, ha az egyesek belatják, hogy most „szeretnünk kell jobban, mint eddig, szeretnünk kell többet, mint amennyit szeretnünk eddig, szeretnünk kell forrón langolóan ezt az egész vérző szenvedő nemzetet,” mint ezt Prohaszka, a nagy székesfehérvári püspök hirdeti.

Fogyunk! Hiába voltunk ebben a háborúban elsők az elsők között, — ha nem lesz munkabíró generáció, amely a kivívott sikereket felhasználni, a jövő orias feladatait megvalósítani képes lesz. „Mint oldott kéve szethull nemzetünk,” ha nem ismerjük fel, ha nem előzzük meg a veszélyt! De torhetetlenül bízunk nemcsak katonáinkban, de magunkban is, a jövőben is!

Dr. Freyberger Jenő.

Az új adók és a kereskedők.

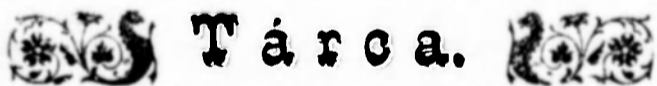
Nem időszerűtlen, ha közelebb megismerjük a közeli időben a kereskedők állami adóterhét.

A kisebb kereskedők adóterhei változatlanul maradnak. Változás csakis ott lesz, hol az összjövedelem 10000 koronánál nagyobb, vagy akinek vagyona az 50.000 K-át meghaladja.

Uj adókban a kereskedők ezentul a most mar vegleges jövedelemadót es vagyoadót fogják fizetni. 10.000 koronánál 3% meg 5%-ig emelkedik. Így maga a jövedelemadó a kereskedőknek eddigi, a betegsegelyezési adó stb. hozzászámításával mintegy 4.5%-ra rugó állami adóját 3.5%-al atlag 4%-kal, vagyis a duplájára emeli. A vagyoadó kivetési skálaja szerint csak 50.000 koronát megaladó vagyonyösszeg utan szedik be a vagyoadót. 50.000 koronánál 60 K, 100.000 K-nál 192 K, 150.000 K-nál 372 K, 200.000 K-nál 580 K, 300.000 K-nál 900 K, 500.000 K-nál 1780 K, 1 millió K-nál 4240 K. az adótel, a legmagasabb kulcs: fel százalék a 2.300.000 K-as vagy nagyobb vagyonyösszegeknél nyer alkalnázast. Az említett adótelekből azonban levonasra kerül az adózóra (vagyontulajdonosra) kivetett f. évi jövedelemadónak az a része, mely a vagyoadóban megadóztatott vagyontárgyakból eredő jövedelemre a jövedelemadó kivetési skálaja szerint esnek.

A penzügyminiszter által a képviselőházban legutobb bejelentet módosítás szerint azonban a fenti címen a vagyoadó tetelének legfeljebb 70%-a lesz levonható.

A kereskedőknel nyilván a legtöbbször nagy nehezséggel fog járnai annak megállapítása, hogy mennyit kell a vagyoadó teteléből jövedelemadó címen levonni, mert annak megbízható felbecsülése, hogy a kereskedő jövedelméből minő rész tekintendő egyrészt a vagyomból, másrészt a foglalkozásból eredő jövedelemnek, ugyszólván lenetetlen.

Tárca.

Almaéréskor.

Gyere csak, gyere csak szemtelen kis román:

Lóg az édes alma a magyar határfán.

Tudom, el is hoztad az ajándékzsákot,

Lopáshoz mit küldött az orosz barátod.

Lopni akarsz kőlyok, éjjeli homályban,

Azért mégis reszketsz, ijedtség pofádon.

Gyanítod te aztat, furfangos kis okos,

Hogy magyar kezekben van még elég fokos.

Ezzel nemcsak fejre — komisz vásott gyermek —

Hanem főleg hátul — alpfádra vernek.

Ha majd rongy a nadrág nagyon sok veréstől,

Tudom, lemond'sz végleg az almaevésről.

Ha nem volna késő, adnék jó tanácsot:

Siess haza, siess, — küld vissza a zsákot.

Chernel Victor.

Háborús apróságok.

XIX.

A bolgár hadsereg.

Van egy közmondás, amely azt mondja, hogy ha egy bolgár a fejébe vette, hogy egy nyulat elér, akkor eléri azt még egy arabával is. Az arabáról pedig tudni kell, hogy az egy igen nehéz és lassu kétkerékű koesi, amelynek gyorsasága csak tizedrész annyi, mint egy nyulé.

Ez a közmondás tehát azt jelenti, hogy a bolgár szívósságával lehetetlen dolgokat is megkísérel. Ez a szívósság és kitartás megnyilvánult a bolgárok minden eddigi háborújában is, még akkor is, — ha, mint 1913-ban a hadiszerencse nem mosolygott rájuk. Akkor, a második Balkán háborúban, maga Bulgária lett az üldözött és a sok kopó végre le is terítette őt. Az összes Balkán-államok, Törökországgal együtt rátámadtak a kis országra. Hatalmas veszteségeket szenvedett ekkor az ország és ha ma a bolgár hadseregről beszélünk, ezeket a veszteségeket mindig mérlegelnünk kell. A két Balkánháborúban Bulgariának kevesebb, mint 160.000 halottat veszített, bár természetesen ez a szám nem teljesen hiteles. Bulgária 1912-ben 350.000 embert mozgósított, azonban meg kell gondolnunk, hogy a Balkánon minden háború — mint a mostani is — valósággal népháború, amelyben az egész lakosság, aggok, nők és gyermekek is részt vesznek, hogy az ellenséget visszaverjék.

Az általános katonai statisztikák 380.000 emberre teszik a bolgár hadsereg létszámát, ami azonban még akkor is kiesit magas számnak tunik, ha tekintetbe vesszük, hogy a bukaresti szerződés mégis növelte a bolgár népességet. Az ország népessége 5 millióra becsülhető és ennek megfelelően magas percentje volna 380.000 ember, dacára annak, hogy a monte negróinaknál 14% a katonaság, a poroszok pedig 1813-ban lakosságuk 17% át tették katonának, a Balkánon azonban rendszerint nem is emberben, hanem fegyverben, municióban és pénzben szokott hiány mutatkozni.

A hadsereg szervezete nem sokban különbözik a miénktől. Általános védkotelezettség van a 20 ik életévtől a 46-ikig, abból a tényleges hadseregben töltendő a gyalogságnál 20 év, a többi fegyverneműnél 19 év, ebből 2. illetve 3 év aktív, és 18 illetve 16 év a tartalékban, végül 6, illetve 7 év a népfelkészés első és második osztályában. Ezenkívül azonban megvan a hadmenteségi adó is, amelyet husz éven

keresztül kell fizetni, sőt megvan engedve a hadiszolgalattól vajó megváltás is.

A világháború eddigi lefolyása megállapította, hogy szányszerű adók egy ország hadseregéről hiába adunk, mert a háborúban minden szükség van. Elég legyen tehát annyit megjegyeznünk, hogy a bolgár hadsereg békeleltáma 4000 tisztre és 56.000 altisztre és közlegényre rug. A békében a bolgár hadseregoen volt 20 gyalogsági és 3 lovasbrigád, 10 labori tüzérezred, 3 hegyitüzérezred, ezenkívül 10 pionírszázad, valamint trón és a többi megfelelő segédszázadok, végül 16 határőrszázad.

A háború megnagyta a három hadtestparancsnokságot, amelyek békében Szófia, Philippopolis és Rusesuk székhellyel fennállottak és ezen az alapon három hadsereget mozdított meg. Egy-egy hadseregben jelenleg 34 hadosztály van, valamint három tüzérezred és 15 nehéz taracküteg. Minden hadosztályban van négy gépfegyverszázad, továbbá két svadron lovasság, tíz labori üteg, két pionir és egy egészségügyi osztály. A többi kötelékekből függetlenül van egy lovashadosztály ezenkívül technikai kötelékeket is alakítottak. A fegyverzet a Mannlicherfegyver, míg a tüzérséget részben Krupp, részben Schneider-Creuz szállította. Hogy Bulgária az utóbbi hónapokban mit szerzett be, azt természetesen nem tudhatjuk, de valószínű, hogy felszerelést nagyban tokéletesítette.

A bolgárok komolyan veszik a katonáskodást. A bolgár tiszti katonai ismereteinek kibővítését szakszerűnek tartja. A legnagyobb figyelemmel kísérték a bolgár tisztek, a legutolsó orosz-japán háborút, és annak tanulságait le is vontak és meg is jegyezték maguknak. Csak egy hibájuk van a bolgár tiszteknek, és velük a katonáknak is, hogy kissé lassuak. Azonban ez természet dolga.

A katonák kiképzése elsőrangú. Különösen nagy-szerű meneteleket tudnak produkálni. 1885-ben egy alkalommal a gyalogság 26 óra alatt 100 kilométert tett meg és megerkezve, azonnal támadott. A para-

A diplomácia.

A diplomácia sohasem volt kedves intézménye a nagyközönségnek és bizony a sajtó sok port vert el a diplomácian, már a háboru előtt is bürokratikus, zart és hideg testületnek tartja és tartotta mindenki, amely az élet valódi körülményeit nem ismeri. Lehet, sőt majdnem bizonyos, hogy ennek a közvéleménynek igaza van.

A zárkozottságnak, hidegségnek és a mindennapi élettel való távolállásnak a magyarázatát a diplomáciai kar összeállításában találjuk. A diplomácia ugyan terem valóban nagy tehetségeket, amilyen például Bismarck, vagy Andrássy Gyula gróf volt, azonban a legfőbb szempont a diplomáciai kar összeállításánál megis az előkelő származás, a választékos modor. A mi diplomaciánkban előfeltétel az, hogy az illető arisztokrata legyen. Németországban azonban már megkezdtek a diplomácia reformját. A német diplomatatestületben már igen sok a polgári származású egyén, aki rendszeresen érdemei elismerésül kapja meg a nemesi rangot. Ezek az emberek polgári életükben is nemzetközi összeköttetések szerzésével foglalkoztak, akár mint nagyiparosok, akár mint vállalkozók, úgyhogy éppen ezen összeköttetéseik révén voltak alkalmasok diplomáciai pozíciókra és megbízásokra.

Annak, hogy a diplomatakat az arisztokraták közül valogatják ki, egyszerű oka az, hogy a diplomataknak rendkívül sokat kell költeniük fenntartásukra. A diplomataknak, mikor állami feladatokat képviselnek, rendkívül nagy összegeket kell reprezentációra költeniük és így csak a magukéból pótolhatják ezeket az összegeket, mert bármily nagy is egy-egy diplomata, reprezentációs jutaléka, az sohasem lehet elegendő. Polgári egyén azonban, aki munkája és nem birtoka jövedelméből él, nehezen jut abba a helyzetbe, hogy az igénytelen kiadásokat fedezni tudja. A német Reichstagban meg egyszer háboru előtt volt hosszabb vita erről, és akkor azt az indítványt terjesztették be, hogy a diplomataknak annyi fizetést és reprezentációs költséget adjanak, hogy abból mindent fedezhessenek. Ez indítvány célja az volt, hogy kevésbé dúsgazdag, de tehetséges emberek szintén lehessenek tagjai a diplomáciai karnak. Ez azonban rettenetesen nehéz, mert a diplomácia költségei így is nagyon megterhelik az állam költségvetését.

A diplomata — már tudniillik a kiküldetésben levő diplomata kétféleképpen. Konzulok és követek, illetve nagykövetek. A konzuloknak tisztán kereskedelmi szerepük van és csak ott végeznek politikai missziót, ahol éppen követ, vagy nagykövet nincs, ami a legkritikusabb eset. A nagyköveteknek viszont elsősorban politikai működésük van, másodsorban azonban nemzetgazdasági munkát fejtenek ki. Tehát nemcsak például a kereskedelem terén, mint a konzulok, hanem a közgazdaság minden ágában.

A most folyó háboru fölvetette azt a nagy kérdést, hogy a diplomáciát reformálni kellene. Németországban már most komolyan foglalkoznak ezzel a kérdéssel, de egyelőre nem tudják az irányt, amelyben el induljanak. Hogy lesz-e a diplomácia reformjából valaha valami, azt ma igazán nem lehet megállapítani, de azt mindenesetre már ma megmondhatjuk, hogy mindenesetre a nemzetek jövő érintkezésének biztosítására a diplomácia valamilyen helyes irányu reformja nagyon üdvös volna.

dés szolgálattal a bolgárok keveset törődnek, annál többet azonban a hárszerű kiképzéssel.

A mozgósítás alkalmával az országot kilenc hadosztályra osztották, amelyek székhelyei voltak: Szofia, Philippopolis, Siwen, Schumla, Rustesuk, Wratza, Dubnitza, Tski Sagra és Plewna. Minden divízió két brigádból áll.

Rendes flottájuk azonban ezidőszert még nincs a bolgároknak. Kísérleteztek már flottaprogramok keresztülvitelével, azonban kevés eredménnyel. A dunai agyonszádokon kívül mindössze néhány torpedónaszádból és torpedóvadászból álló fekete-tengeri flottája van az országnak. De a bolgárok gondosságát legjobban mutatja az, hogy már annak a kis flottillának a védelméről is kellőleg tudtak gondoskodni, amennyiben a fekete-tengertől a Dewna tóig esatornát építettek és a tavon rendezték be a flottilla védőkikötőjét.

A bolgárok a balkáni hadjáratban mint szövetségeseink — elegendő tanubizonyosságot tettek arra, hogy egyszerű katonák, a generalistól a közlegényig és meg vagyunk győződve, hogy bizalom megerősítésére még lesz újabb alkalmunk is.

Városi ügyek.

Hirdetmény.

Közölni teszem, hogy az 1915. évi háztartási és utági zárszámadás 1. évi szeptember 7-től 15. napi közszemlére ki van téve a számvéveség hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt betekinthető. Kőszeg, 1916. szeptember 9-én.

Jambriks Lajos, polgármester

2058 916

Hirdetmény

a maximális- és arányos arak betartása tárgyában.

Felhívom a város közönségét arra, hogy mindazon eseteket, midőn helyben élelmi- vagy iparcikkeket elarusítók a hatóságilag megállapított maximális áraknál többet követelnek, avagy nem maximált áraknál aránytalan magas árakat számítanak, a rendőrhatalóságnál feljelentse, — nemkülönben azt is, ha az árú kiszolgáltató megtagadják, avagy más árú vételének a feltételéhez kötik, hogy e visszaléseknek példás megbüntetéseket lehessen végezni.

Kőszeg, 1916. szeptember 16-án.

Kőszegi József rendőrkapitány.

Helyi hírek.

A helyezés. Dr. Klein Miksa törzssz orvos, a helybeli es. és kir. katonai tartalékkórház vezető főorvosa Turunuba (Csehország) helyeztetett át ugyan ezen minőségben, míg az ottani tartalékkórházból dr. Hruby törzssz orvos helyeztetett az itteni kórházhoz. A rokonszenves főorvos távozását a város társadalma őszintén sajnálja.

Házasság. Babics László okleveles körjegyző, tartalékos hadnagy, ki a haretéren már ismételtelen megbeszélte és az itteni vasutas kórházban ápolatott, ujabbi haretéri szolgálatbélése előtt kedden kötött házasságot Herman Irén okleveles tanítónővel, a vasutas arvaniz leányosztályának működő felügyelő tanítónővel. Mint tanuk szerepeltek Rodig István arvaniz igazgató, a vologeny sógora és Simegh Gusztáv szentgotthárdi takarékpénztári főkönyvelő, a menyasszony nagybátyja.

Halalozás. Özvegy Torda Mihályné született Untenaker Erzsébet kőszegi birtokosné, ki néhány év óta Bakon lakó leányának háztartásában élt, ugyanott hosszú betegség után, gyomorfelekély következtében 65 éves korában elhunyt. Tetemet a család Kőszegre szállította és az itteni temető családi sírhelyén helyeztetett el. Temetése nagy részvét mellett volt pénteken.

Halálzás. Pénteken örök nyugalomra helyezték a rövid ideig városunkban lakott özvegy Ströbi Ferencné született Probst Mária, Feigl Adolfné nyomdátulajdonos nejeinek édes anyját. A hetven évet eltúró nő magzamu rokonság gyászolja.

Halalozás. Prosquill Péter volt városi írnok, ki a kilenevenes években hosszabb időt át a rendőrkapitányi hivatalban működött, utóbb pedig Ausztriába költözött, hol közsegjegyzői állást töltött be, mult heten a beesuhelyi hornazban 51 éves korában meghalt. Egyetlen fia, a kőszegi takarékpénztár segédkönyvelője, jelenleg haretéri szolgálatra vonult be.

Szabadságot Wolfel Kálmán honvéd számvivő altisztet, városi iktató- és kiadó, kit súlyos kosvénye miatt a karánsebesi üdülőből a Herkulesfürdőbe küldtek gyógykezelésre, honnét a román betores miatt valamennyien sietve távoznok kellett, utközben tudta meg, hogy polgármesteri felterjesztésre december végéig szabadságot. A polgármester az elemezési ügyek kezelésével bizta meg.

Erdélyben internált kőszegi uriaszony. A hirtelen román betores idején Ozeke Gusztávné egyik leányával Nagyszebenben tartózkodott, súlyosan megbetegedett édes atyjával, Bauszner Guido nyugalmazott fogarasmegyei főispánnal. Leánya rokonok társaságában meg elmenekülhetett, de ő maga e súlyos helyzetben, tekintve, hogy a beteget elszállítani nem lehetett és a beteg távozni is vonakodott, ott maradt atyja mellett és még most is ott időzik, midőn Nagyszeben már a románok elfoglalták és éppen e város körül nagy harcok vannak folyamatban. Reméljük, hogy csapataink nemsokára meg tisztítják Erdély e szép városát az orvul behatolt gazoktól.

18-as pótkeret Sopronban. A 18. honvéd gyalogezred pótkeretparancsnokságát a közel jövőben Sopronba helyezik vissza. Hogy mikor, az attól függ, hol és hogyan lehet a keret elhelyezésére a szükséges szálláshelyeket, esetleg egyik kaszárnyát biztosítani. Valószínűleg a keret fokozatos Sopronba helyezésével egyik ott levő idegen ezredet athelyezik Sopronból.

Varmegyei közgyűlés lesz holnap hétfőn. A város érdekelt fontosabb ügy nincs napirendjén. A vidéki ügyek közül a lékai körjegyzőválasztás elleni felelőzések kerül tárgyalásra. Mint halljuk, vizsgálategyütést fognak határozni. Kár azzal vesződni. Olyan választás volt ez, melynek szegényfoltját csak a megsemmisítés tüntetheti el.

A szent János-híd építését újabb bajok késleltetik. Nagyobb esőzések folytán a kipótlózott partmegerősítő területre víz hatott be és így a betonfalazás megkezdhetőse végett gőzerővel kellett a vizet kiszivattyuzni. A másik baj az, hogy a vezető mérnök aggályosnak találja az alátamasztandó hidtestnek azon repedéseit, melyekről szerinte csak behatott szakvizsgálat alapján állapítható meg, hogy

szenvedett-e ezáltal hordképessége és a repedés cementkötés elegendő-e a hiány megszüntetésére. Isten uce, még ránk szakad a tél, mire e hiddal végeznek! — Ha vállalkozónak lett volna átadva, már régen készen állana.

Csecsemő- és anyavédelem érdekében megalakítandó helyi bizottság ügyében ma délelőtt 11 órakor értekezlet lesz a városbázán, melyen a helyi hatóságok és intézmények képviselői hivattak meg.

Egy menekült galíciai halt meg a szomszédos Répcekehelyen. Reiser Dávid 62 éves Lobice községből, ki feleségével és két gyermekével menekült. Betegsége alatt dr. Havas Gyula kezelte és midőn elhunyt, a helybeli izraelita hitközség eszközölte ki a Kőszegre való szállítást és saját költségen temetette el a hitközség itteni sirkertjébe, — hátramaradt családjának segélyezésére pedig adományokat gyűjtött.

A galíciai menekülteket, melyekből 100 városunkban a csipkegyárban van elhelyezve, mint halljuk, a legközelebbi napokban elszállítják Ausztriába, ahova illetőségük. Ezt jól teszik és kívánatos is. Előgondot okoz saját véreink ellátása. Ki ki lássa el a magát, ha mindkét ország résznek van. Az olaszokat is elvitték hónapok multán, mert nem akarták a segélyösszeget Magyarországon elfogyasztatni. Ez igen helyes. De azt már akkor is tudhatnák, mikor evakualják. Igazán nem kívánjuk a szomszéd garasait. Bárcsak már megfizetné tartozását.

Újabb bevonulások. Az 1866. január 1. és 1871. december 31-ike között született és népfelkeltési tényleges szolgálatra alkalmisnak talált egyéneket folyó évi október 2-ikára, az 1872. január 1. és 1884. december 31-ike között született és népfelkeltési szolgálatra alkalmisnak talált egyéneket pedig október 10-ére behívják tényleges szolgálatra. Az erdélyi csapattekhez tartozók e felhívás értelmében Nagyváradon, illetve Kolozsvárott tartoznak megjelenni.

Noil Gaspar fodrasz megkerült. Az eltűnt utáni nyomozást ő maga fejtette meg. Eietjelt adott magáról, Oroszországból, hol Toszk városban van fogságban és év január óta s erről most értesítette Rohoncban lakó családját.

Új ebszabályrendelet lépett életbe, mely az egész varmegye területére érvényes. Sok igen üdvös intézkedés van benne s kár, hogy felelőzések folytán csak most léphet életbe. Az új adózás különben csak jövő év januárjában lesz végrehajtható, mert szabályszerű eladó-kivetés előzi meg a befizetést, tekintve, hogy az eladó egy-egy év után 15 korona, és csakis a vadász és a külterületi házörző van kedvezményben, előbbi 10 korona, utóbbi 2 korona adóttel. Az ebszabályrendeletnek már most életbe léptethető legfontosabb újítása azonban az, hogy Szombathelyen és Kőszegen az ebek csakis szájkosárral és pórázban vezetve jöhetnek ki az utcára, nagyobb és közbiztonságra veszedelmes állatok pedig csakis láncához kötve a házban tarthatók, — a házörző ebek pedig csak ott lehetnek éjjel szabadon, honnét el nem szokhatnak. A kihágások büntetése is szigorított. 100 koronáig büntethetők az ebek tulajdonosai. Helyes intézkedés az is, hogy a város külterületén járó ebeket a gyepmester, mozdór, erdőőr, elpusztítani köteles még akkor is, ha szűkösára és ebjegy van. Az magától értetődik, hogy vásárra, vendéglőbe, kávéházba kutyát vinni tilos és hogy az eb által okozott kárért annak tulajdonosa felelős. Ez a szabályrendelet csakugyan véget vet az ebek által előidezett minden veszedelemnek, kellemetlenségnek és gondításnak, de csak úgy, ha könnyörtelen szigorral fogják végrehajtani.

Hordoxat lehet kapni olesón a sátoraljaúj helyi állközponti pince kezeléséig. Hektóliterje 10 korona. A hordók a haretéri borszállításoktól erednek és teljesen ép és tiszta azonnal használható állapotban kerülnek eladásra, de csakis szőlősgazdáknak.

A Vidéki Hirlapírók Szövetsége által a Kárpátokban létesíteni tervezett üdülőház felépítéséhez az összes városok járultak hozzá. Kőszeg városa is 50 koronát adományozott e célra.

Hazaladás. A volt öreg Paller-féle házról jelentettük, hogy azt Varga Ferenc cipészmeister vette meg az örökösöktől. A vételára azonban nem 34,000, hanem csak 27,000 korona.

Tűz. A Kovács-villa feletti szőlő mögött volt kerti házban mult vasárnap délután tűzet vettek észre, de mire a tűzoltóság és rendőrség a helyszínére ért, a fából épített kerti ház már porra égett. Tűzijátékhöz való anyagok és kész rakéta is voltak benne. Valószínűleg ez utóbbiak egyike ismeretlen okból felrobbant és ettől keletkezett a tűz, mely a rozoga faalkotmányt hamarosan elhamvasztotta. A kár mintegy 700 korona, mely biztosításból részben megerül.

Egy furfangos katona, szakaszvezető, beállított helybeli hadiszállásvezetőkhez és bevonult férjuktól üzenetet hozva, pénzt és ruhaneműeket és eszokoládét kert. Pénzt csak azért nem kapott, mert nem volt, — ruhaneműekért pedig el nem jött. A rendőrség a laknyákban szembesítette az asszonyokat a leírásuk szerinti szakaszvezetőkkel, de a gyanus egyén nem találtatott meg. Alighanem áruházban öltözött olyan volt, aki a helyi és az illetők családi viszonyait jól ismerte és orri alapított csalási kísérletet, avagy egy szabadságot „bajtárs”, aki a bevonultaktól tudta meg az adatokat. Erdőkes, hogy az illető asszonyok feltetlen hitelt adtak előadásának és így csak a véletlennek köszönhetik, hogy lépne nem mentek. Talán óvatosságra inti a többieket. Azért mondjuk „talán”, mert nem biztos. Hiszen olyan könnyen hívők az emberek!

Tífusz megbetegedések fordultak elő a héten két családban. Orvosi megállapítás szerint nagyfokú gondatlanság okozta, hogy az egyik családban az anya s 4 gyermeke és egy eselőd került e veszedelmes betegségbe. A tisztaság hiánya és a lázas állapot figyelmen kívül hagyása. Ez a betegség csakis ott fészkel be magát, ott terjed el gyorsan, hol a lakás minden részében (különösen félreeső részében is!) nem gondoskodnak állandóan a legpedusabb tisztaságról. Mikor pedig oly nagy az idegenforgalom mint most minden városban, de még faluhelyen is, már pedig az élelmiek jó részét onnét kapjuk, a legnagyobb fokú tisztaság és gondosság képezzék minden család fő kötelességét. Városunk lakosságát erre figyelmeztetvén, egyben a hatóságok is azt ajánlják, hogy különösen a népesebben lakott kis házakban az illemhelyeknek naponként teljesítendő moszoldattal való leöntését rendelje el és ennek végrehajtását ellenőriztesse a legnagyobb szigorral. Eleget pusztít a háború, — ne hozzuk veszedelembbe az itthonlevőket, különben igazán nem marad ember ki a munkát végezze, a jövő generációt nevelje. A város hírnevére se essék csorba. Szíveleljék meg ezt minden házában, minden családban. Az iskolában is figyelmeztessék a gyermekeket tisztaságra és minden játék után és evés előtti kézmosásra.

Az árdragító kofák bünhődése. Sokszor került már fel az a kérdés, hogy büntethető-e az a kofa, aki árúját a maximális áron nem akarja eladni. A belügyminiszter most világosan az árdragító kofák ellen foglal állást. A belügyminiszter most kijelenti, hogy intézkedik a hasonló tulkapások kiküszöböléséről és módot nyújt az ilyen visszaélések meg büntetésére. A belügyminiszter felhatalmazta a polgármestert, hogy amennyiben ilyen eset ismétlődne, az ilyen árusokat büntettesse meg.

Szelhámós vendég. Varga Jánosné szombathelyi lakost hétfőn alaposan rászédte egy minden hajjal megkent szelhámós budapesti fehérszép. Amint Vargáné a rendőrségen előadta, 10 éven estefelé bekosztott hozzá Németh Róza 37 éves budapesti lakos, aki azzal az ürüggyel, hogy Szombathelyre jó fizetésre hívták munkába, szállást kért tőle. Vargáné meg is akudott az idegennel, aki csakhamar nyugalomra tert. Vargáné másnap reggel korán kelt és bevasárolni ment a piacra és elvégezni ügyes bajos dolgait. A vendég még az igazak álmát aludta ekkor. Mire azonban Vargáné hazáért, hűlt helyét találta és a vendéggel együtt eltűnt a lakásból mintegy 500 korona értékű ruhanemű és egyéb ingósága is. A feljelentés után a rendőrség azonnal megindította a nyomozást, mely csakhamar sikerrel is járt. A szelhámós leányasszonyt az állomáson esípték fölön, mikor Kőszegről jött vissza. Az ellopott holmik egy része nála volt. Németh Rózát a rendőrség letartóztatta és Kőszegen Mandlinénál tartott nyomozást, hol egy ideig tartózkodott, de a lopott holmik itt nem voltak. Csak egy karkötő órát, melyet szállás fejében leányának ajándékozott, de ez nem a szombathelyi károsult.

A hadifenykép-kiallításra, melyet a Hadsegélyző Hivatal októberben rendez, a frontról egyre érkeznek a szebbnél-szebb felvételek. A kiállítás a háború egész történetét kívánja bemutatni, azért fontos, hogy mindenki beküldje felvételeit amelyek a magyarság háborús szereplését megörökítik. A hivatal minden nagyságban és kivételben elfogad képeket vagy filmeket, az esetleg szükséges előhívást és nagyítást maga végzi. Cim V. Akadémia u. 17.

Az Elektro-Bioskup mai műsora: Felvételek a világháborúról. — Anyám, te érted! Történet egy fia anyja iránti szeretetéről, 3 részben. — Konfetti. Vigjáték.

Videki hírek.

Egyházmegyei hírek. Mikes János gróf megyéspüspök Pörits István szenteleki segédlelkéssz Pásztor házara plébános helyettesnek, Mersich Lajos újmisést Szentelekre, Horváth István újmisést Vasszentmihályra, Németh Ódon újmisést Lendvavásárhelyre, Farkas János segédlelkéssz Lendvavásárhelyről Vasvörösvárra, Palkó János segédlelkéssz Vasvörösvárról Pínkfőre rendelte segédlelkéssznek.

Ev. lelkészek értekezlete. A vasi felső ev. egyházkerület evangélikus lelkészei és felügyelői tegnap délelőtti látogatott értekezletet tartottak Felsőőrön az ev. egyházközség tanácstermében. Az értekezleten Beyer Teofil felsőlővői esperes lelkész elnökölte alatt a püspökválasztás tárgyában határoztak. Az értekezlet bizalmas jellegű volt.

Szombathely város nyilvános étkezője. Jövő hétfőn nyitják meg a városi étkezőt. Az étkezőben csak ebédet főznek kifőzni és pedig egy ebéd ára az eddigi tervek szerint 60 fillér lesz.

A muraszombati vérhasjárvány. A muraszombati járásban elterjedt vérhasjárvány ellen megtették a szükséges érvintézkedéseket. A belügyminiszter által kiküldött járványorvos, Szigeti József dr. aki menekült, Felsőlendvai székhellyel megkezdte munkáját.

Vallozások a szombathelyi-pinkafői vasút menetrendjében. Szeptember 16-ikával új menetrend lép életbe a szombathelyi-pinkafői vonalon. A vasúttársaság a hadiállapotokra való tekintettel további intézkedésig csak két pár vonatot fog járattatni a vonalon. Szombathelyről az új menetrend szerint az első vonat reggel 6.15-kor, a második délután 3.40-kor indul, Pinkafőre Szombathely felé az első vonat reggel 5.37-kor, a második délután 4.15-kor.

A vármegye lisztellátása miatt a múlt heti közigazgatási bizottsági ülésen számos panasz hangzott el. Az alispán azzal nyugtatta meg a bizottságot, hogy csakis a kezdeti nehézségek okozták eddig a késedelmes beszerzést és gondoskodott, hogy többé elő ne forduljon. A főispán a könyörtelen rekvirálást kívánja, mert az országos és hadi érdek mellett minden más eltörpül.

Erdélyi menekültek érkeztek e héten Sárvárra. Összesen 1070 helyeztetett a város községeibe. Mindenütt szeretettel fogadták és ellátásukról gondoskodtak. — A sopronmegyei szomszédos községekben is már sok az erdélyi menekült. Gyakran járnak be Kőszegre és teljes megelégedéssel beszélnek a községek jóindulatú támogatásáról.

Ongyilkos orvos. Dr. Takács Benedek 62 éves szombathelyi jóhírnevű, igen kedvelt orvos múlt vasárnap fobe lötte magát. Fiának elvesztése és súlyos idegbaja tette buskomorra.

Leleplezett lisztcsempészek. A rohoni csendőrség egész esomó lisztcsempészt leplezett le, akiket éjszaka meglest a tettenért. A csempészekek közül egész esomó árdragítót is elesített, akik dupla árért adták el a gabonát. Csajtán P. aker Károly, Polonics József, Csecesonovics Mihály, Barka Józsefné, Incén Berzsenyi András 80 koronaért adtak el a búzát, amelynek 41.52 K a maximális ára, az árpát pedig 60—70 koronaért. Rohoncon Rahunek János a zabot 70 koronaért adta, Cserer János a búzát 80 koronaért. A csendőrség 15—20 métermázsza gabonát lefoglalt, amelyet maximális áron felül, vásárlási igazolvány nélkül vettek meg. Az árdragítókat és a leleplezett lisztcsempészeket feljelentették a községi főszozlabiroságnál.

Peldás büntetés maximális ár athagasaért. Mostanában sok panasz hangzik a gazdák ellen, akiknek egy jórésze maximális áron nem akarja eladni fölös gabonáját. A maximális árak athagása a legtöbbször titokban marad, mert az eladó alaposan megválogatja vevőjét és csak azoknak ad el, akikről tudja, hogy fel nem jelentik a kihágást elkövető gazdákat. A csendőrség nemrégiben feljelentette maximális ár athagása miatt Cserer János felsőcsatári gazdát. A községi járás egyik községében a gazda még a termes learatása előtt maximális áron megvett Cserertől több mázsza búzát és le is foglalta. Amikor a gazda elment a buzárt, Cserer kijelentette, hogy nem adja a búzát a megállapított 41.50 K-ért, hanem csak 80 koronaért. A csendőrség feljelentésére a szolgabiroságon szerdán tárgyalta ezt az ügyet Kiss Gyula Zsigmond tb. főszozlabiro és Cserer példásan egy hónap elzárásra, mint főbüntetésre és 200 korona pénzbírságra, mint mellékbüntetésre ítélte, amely behajthatatlanság esetén további 20 napi elzárásra változtatandó át. Az elítelt gazda a súlyos ítéletet megfélebbzte az alispánhoz, akinek döntését most kiváncsian várják.

Élet krónika.

Mozgalom az osztrák parlament összehívására. Bees, szept. 13. A Deutscher National Verein mai gyűlésén elhatározta, hogy felterjesztéssel kéri a koronát a Reichsrat és a delegáció összehívására.

2000 vitézségi érem a lengyel légióban. Augustus 10-ig 2000 lengyel legionárius kapta meg a vitézségi érmét az ellenség előtt tanúsított magatartásáért. Közülük soknak több vitézségi érme van, köztük számos német vaskereszt is.

Hadiárvak az ipari pályán. Hogy a háboruban következett veszteségek folytán az ipari életben támadt munkaskézihiányok és hazagok pótoltságának, a kereskedelemügyi miniszter az illetékes intézményekkel karöltve tervbe vette a hadiárvak arra való részének ipari pályára való terelését és azon hadiárvaknak, akik a különleges helyi viszonyok folytán jóra való és erkölcsileg megbízható iparosoknál nem találják ellátást, tanoncotthonokban való elhelyezését.

A legénységi nősülési engedélyről. Mint a Külügy-Hadügy jelenti, mindazok, akik a háború tartalma alatt tényleges szolgálati kötelezettségüknek eleget tesznek, vagy pedig mint póttartalékosok az első katonai kiképzésben részesültek, attól az időtől kezdve, amidőn a védővénnyben előírt tényleges szolgálati kötelezettségük letelt, illetve az első katonai kiképzetésük befejezést nyert katonai hatósági nősülési engedély nélkül is házasságot köthetnek. Az előírt tényleges szolgálati kötelezettség letelte előtt ezek az egyének, még abban az esetben is, ha esetleg egyévi önkéntesekből már tartalékos tisztékké, illetve tisztjelöltékké ki is neveztettek volna, külön katonai engedély nélkül nem nősülhetnek.

Harmadfele után megsemmisített városi telekvasarlas. Pozsony város törvényhatósági bizottsága 1914 évi március hónapban tartott rendes közgyűlésében elhatározta, hogy megvesz egy ingatlant egy millió 21.7028 koronaért és 700.000 koronás folyószámlakölcsönt vesz fel a vételár részben való fedezésére. A határozat ellen többen felebbeszét nyújtottak be a belügyminiszterhez. A kormányhatósági döntés a napokban érkezett le ebben az ügyben. A miniszter a határozatot nem találta jóváhagyhatónak és határozatának megokolásában azon rendeletre hivatkozik, amely a háborús állapotra való tekintettel a legnagyobb takarékoságot kívánja.

A nagy kaliberű ágyúkról. Háboruban ugyancsak megcsodáltuk a harminc és feles, valamint negyvenkét centiméteres átmérőjű ágyúinkat. Egykori feljegyzések szerint a nagy kaliberre való törekvésük

a hadakozóknak egyáltalában nem új keletű. Belgiunnak például 1836-ban volt egy hatvan centiméteres átmérőjű ágyújuk. Az angolok még 1858-ban egy 93 centiméteres átmérőjű ágyút öntöttek. Ez a mostrum 1838 mázsát nyomott. Lövege pedig 1400 kilogrammnyi súlyu volt. 192 kilogramm puszkapor szükségeltett az ágyu elütéséhez. Sikereik azonban az angoloknak mostrum ágyújukkal, melyet miniszterelnökük Folly Palmerstonnak kereszteltek, egyáltalában nem volt. Abba is hagyták kísérleteiket és nem törekedtek ilyen nagy átmérőjű gyilkoló szerzeszámot többet gyártani. Szinte villámesapáshoz hasonló meglepetésszerűen hatott a német, valamint partvédő valamint hajo ágyúk, melyek nagyobbak mint negyvenkét centiméter, de ezek természetesen megvannak szilárdítva. A mi nehéz mozsarainknál különösen az osztrák-magyar harminc és feleseknek az az óriási előnyük van, hogy rendkívül könnyen szállíthatók és nagyon gyorsan üzembe hozhatók. Hatásáról pedig ellenségeinknek szomorú tapasztalatok vannak, melyek eléggé meggyőztek bennünket motoros-ágyúink használhatóságáról.

Háboruban a fel világ. Általában véve világháborúról beszélnek. Sokan azonban egyáltalában ninesenek tisztában olyan adatokkal, melyeket illene tudniok. A földünk felülete 145.917,426 négyzetkilométer. Az ellenséges országok összes területe 74.278,832 négyzetkilométer. Földünk lakossága 1,657 millió, ebből a hatalmas számból 963 millió ember ellenségeskedik. E fenti számokból világosan kitunik, hogy a háborús országok területe nagyobb mint a fel világ; a háboruban levő népeknek száma földünk lakosságának nagyobbik felét teszi ki. Érdekes, hogy Európának területe, mely a tulajdonképeni harctér, csak 7,969,528 négyzetkilométer, földrésznk lakossága pedig 393 millió.

Mit értünk egy millió katoná alatt. Nagyon gyakran halljuk, hogy országunkban ennyi meg ennyi millió fia van fegyverből. Ha csak egy millió katonát egymás mellé állítunk 75 centiméter területet hagyva egy ember részére, egy egy 750.000 méter, vagyis 750 kilométeres hosszú frontot kapunk, mely megtelei Fiumenak Kolozsvártól legvonalbeli távol-ságának. Mi a katonákat leggyakrabban négyes sorokban látjuk. Ha így állítanunk fel egy millió katonát, egy egy körülbelül 300 kilométeres hosszú oszlopot alkotna e tömeg katoná. Ha az utolsó sorban álló katonák az első oszlop első sorába kellene menni úgy teljes 62 órat kellene gyalogolni, hogy a jelzett helyre erjen. Embereknél felszereléssel körülbelül 100 kilogrammot vehetünk egységül, egy hogy e tömegnek összsúlya 100.000.100 kilogrammot nyomna. Elszállításához 250 darab olyan vasuti kocsis szükséges, melynek befogadóképességük negyven-negyven ember. Ha egy emóernek menetelő képességét napi harminc kilométerbe állapítjuk meg, egy egy millió katoná naponta 30 milhókilométernyi utat tesz meg naponta, vagyis öt napi járassal a földből a napba érne.

A szénkészletek bejelentése. A m. kir. miniszterium 2908—916. sz. rendelete svénkészletek bejelentésnek a polgármesterei hivatalban kapható bejelentőlapokon kell történni. Bejelentendők mindazon szén-, brikett- és fűtőkoks készletek, amelyek a szén-, brikett és fűtőkoksz termelésével, eladásával és forgalomba hozatalával foglalkozó egyének, cégek vagy jogi személyek birtokában vannak, illetve termelés vagy szállítás alatt állanak, továbbá, amelyek iparvállalatok, közuti vasutak, közhatóságok és közintézetek birtokában vannak s végül a melyek — tekintet nélkül a birtokosra — 100 métermázsánál nagyobbak. A bejelentőlapok első ízben az 1916. évi szeptember 5. napján volt állapot szerint legkezdőbb 1916. szeptember hó 12. napján, azontul pedig hónaponként legköszőbb a hónap 8. napján az előző hónap utolsó napján volt állapot szerint álltatódok ki és küldendők be közvetlenül a m. kir. statisztikai hivatalhoz (Budapest, II. Heltai Ferenc utca 5—7. szám). A kötelező bejelentés elmulasztása a rendelet szerint büntetendő kihágást képez.

Szeretetadományokat kér a Hadsegélyző Hivatal átvételi különtménye Budapest, IV., Váci-utca 33

Hírek a háborúról.

Tiroloból kiverik az olaszokat. A Karszt fensik elleni ellenséges tüzéségi tűz szemlátomást erősödött. Tiroloban csapatunk folytatták a Forano terület kritisztítását. Egy magaslati állás elfoglalásakor 44 alpinit, köztük 2 tisztet foglyul ejtettünk, egy gépfegyvert és tetemes készletet zsákmányoltunk. A fassani hegyháton levő állásaink tartós tüzéségi tűz alatt állanak.

Az olaszok sikertelen legi támadása Trieszt ellen. Szeptember 13-én délután egy ellenséges repülőraj, amely 18 Caproni gépből állott, 3 védő repülőgép fedezete mellett Trieszt ellen támadást intézett. Támogatásukra az öbölben hat ellenséges torpedóhajo és két motorhajo tartózkodott. Számtalan bombát dobtak le, de csak jelentéktelen kárt okoztak. Katonai kárt egyáltalán nem okoztak. Az eddig tudomás szerint egy ember könnyen megsérült. Banfield sorhajóhadnagy légiharuban egy ellenséges repülőgépet az ellenséges vonalak mögé visszatérésre és leszállásra kényszerített. Repülőgépeink és védő-űtegeink sikerrel lötték az ellenséges torpedóhajókat. Ugyanabban az időben egy ellenséges repülőgépraj megjelent Parenzó felett és körülbelül 20 bombát dobott le. Egy mezei kunyhó elpusztításán kívül egyéb kárt nem okoztak.

Pusztító repülőmadarak. A 12-ről 13-ra virradó éjjel egy tengeri repülőrajunk számos bombát dobott a cegvignanói vasúti telepekre és katonai építményekre. Két nagyobb tűzvész és egyik katonai építményben heves robbanást idéztek elő és a vasúti telepeken számos teli találatot értek el. Egy másik tengeri repülőrajunk ugyanaz éjjel megtámadta a velencei kikötőt. A legnehezebb bombák teli találatát figyeltük meg az arzenálban, a gáztartályok melletti dokkban, az alberonei erődben és a chioggiai hajógyárban. Chioggiában több helyen tűz támadt. Mindkét tengeri repülőrajunk a leghevesebb lövetés ducára is sértetlenül tért vissza.

Új olasz offenzíva. Az olaszok új offenzívába fogtak. Erőlködések egyelőre főképp a Karszt fensík ellen irányulnak. Ott tegnap a tüzérségi és aknavető tűz a legnagyobb erőre emelkedett. Délután az egész vippachi és tengerparti harcvezetési vonalon nagy ellenséges gyalogsági erők mélyen tagozottan támadásba mentek át, amiből heves harcok keletkeztek. Ambár helyenkint az ellenség be tudott hatolni a legelső sorban levő árkaikba és itt-ott tartotta is magát, mégis az első támadást meghevesültnek kell tekinteni.

Erdélyben, a nagyszabedű szakaszon és Hátszeg-től délkeletre német csapatok érintkezésbe jutottak a románokkal.

Erdélyből A szövetséges csapatok támadásai a Hátszegtől délkeletre eső területen kedvezően haladnak előre. Fogarastól keletre a románok megkezdtek az Ott folyón át való előmenetelt.

Véres orosz kudarc az egész kárpáti vonalon. Az oroszok áttörési kísérletei a Kárpátokban az egész vonalon véres veszteségeik mellett összeomlottak. A román fronton Hátszeg vidékén Horizonnál több kisebb ütközetben feltartóztatták az oláhokat. A fogarasi hegyekben az ellenség akeiója élénkebb lett.

Heves harcok a Kárpátokban. A Kárpátokban ismét heves harcok vannak, Szapora tüzérségi előkészítés után, mely egész pergtűzre fokozódott, az ellenség rohammal megtámadta a smotreci, ludovi és kapuli állásainkat, de véresen visszavertük. A Cibó völgyben a harc még folyik.

Az orosz flotta Konstanzban, Rotterdam, szept. 13. A Morning Post jelenti: Csaknem az egész Fekete tengeri orosz flotta befutott Konstanzba, a közös oláh orosz flotta akciójának megkezdésére a bolgár partok ellen.

Az orosz tengeri haderő megtámadása a Fekete tengeren. Szeptember 11-én német tengeri repülőgépek Konstanz előtt és onnan délre megtámadták az orosz tengeri haderőket. Egy sorhajón, egy tengeralattjárón és néhány rombolón kifogástalan találatokat állapítottunk meg. Összes repülőgépeink sértetlenül visszatértek. 12-én este több repülőgéprajunk megtámadott a rigai öbölben ellenséges tengeri haderőket. Több kifogástalan találatot tettek. Egy ellenséges romboló azonnal elsüllyedt. A heves üldözés ellenére összes repülőink sértetlenül visszatértek.

Nagy haditanács Pétervárolt. Krisztiana, szept. 13. Briand francia miniszterelnök a hadügyminiszterrel és számos más tiszttel 11-én ideérkezett. Utjukat Haparandan keresztül folytatták Pétervár felé, ahol nagy haditanácsot fogvak tartani.

Bolgár jelentés. Román front: A Duna mentén nyugalom uralkodott. Csapatunk Dobrudzsában folytatják előnyomulásukat. A harmadik hadsereg parancsnoka kiigazító jelentést közöl arról, hogy román és orosz csapatok visszavonulásuk folyamán hajmeresztő kegyetlenkedéseket követtek el Macedóniai front: Köles-més tüzérségi és gyalogsági tüzelés különösen a Moglena területén. Több támadást visszavertek a bolgárok, köztük két olasz zászlóalj támadását is, amely a bolgárok által üldözve, visszavonult.

Oláh kegyetlenkedés Dobrudzsában. A Duna partján tüzérségi harc Tekinál, Viddinél, Lomnál, Orsovanál és Szisztevonál. Csapatunk kedden a lakosság unnepeles fogadtatása mellett bevonultak Szilisztriába. Arab-Tadnan a bolgár háromszínű zászló lobog. Szilisztria erődjében 10 várágyut és nagymennyiségű hadianyagot zsákmányoltunk. Az ellenséges csapatok északi és keleti irányban vonulnak vissza a Duna mindkét partján. Lovasságunk üldözi. A román, orosz és szerb csapatok visszavonulása, főleg azonban a románok visszavonulása hallatlan kegyetlenkedések között történik, amit a védtelen bolgár lakossággal szemben követnek el. A hadseregparancsnokság a következőket jelenti: A határ átépítésének első nappaljától kezdve egész sorát konstatáltam a román hadsereg borzalmas tetteinek. Néhány nappal a haduzenet előtt a román hivatalos hatóságok a dobudzsai lakosság egész marhaállományát rekvizitálás nélkül elhajtották. A Tutraiban felé való visszavonulás alkalmával az ellenség különítményeket szervezett a bolgár felvakban való gyújtogatás céljára. Egy esomé kozseg lángokban áll. A Sarsanlar mellett megvert panikszertű menekülésben Szilisztriába visszavonult román hadoszlop szeptember 7-én este Sbrerana faluban egy egész századot küldött ki két tiszttel, amely az egész férfilakosságot összefogdosztta és az éj folyamán meggyilkolta. A falu főtere és főutcája tele van védtelen áldozatokkal, akik embertelen módon megvannak esonkítva. E falu gyermekeinek egy részét az épületekbe bezárták, amelyeket aztán felgyújtottak. A többi gyermeket és asszonyokat a csapatok Szilisztriába hurcolták. Szeptember 8-án Alifak falu férfilakosságát a Dunán elhurcolták, legyilkolták és a holttesteket a folyóba dobták. Négy falu lakosságát kivétel nélkül összetartották, a Dunán átszállították és a lakosság vallomása szerint még ma is Kaiarasi város előtt és a Duna parton a bolgár tüzelés ellen fedezékül használják.

A bolgárok előnyomulnak Dobrudzsában. A nagy német főhadiszállás jelenti: A Mackensen vezértábornagy főparancsnoksága alatt álló német és bolgár erők előnyomulásukat a Dobrudzsában folytatják. A macedóniai harcvezetési vonalon a Vardar területén élénk tüzérségi harcok, a Struma mentén pedig a bolgár csapatok sikeres ütközeteket vívtak.

Zavarodások Romániában. Szófia, szeptember 15. Romániából nagy belső zavarok híre érkezik. Az ország belsejében sok helyőrség teljes lázadásban van. A katonák megtámadták tisztjeit. Tartalékos csapatok, akiknek indulnia kellett volna a frontra, megtámadták az engedelmességet. Bukarestben óriási zűrzavar van, a nép követeli, hogy azonnal hívják meg Carp Pétert a kormányra, mert Carp az egyetlen ember, aki Romániát megmentheti. Az összes szocialista vezéreket letartóztatták. Bukarestben és Galacban számos orosz és francia tisztet bántalmaztak, Brailaban Galacban, Konstancban orosz katonai parancsnokságokat rendeltek ki a rend fenntartására.

Az oláhok utolsó vonala a Dobrudzsában. Az oláh-orosz csapatok dobudzsai veresége, a háromszoros vonalátörés, Tutraiban és Szilisztriában várak eleste után az ellenség számára már csak a Cernavoda Medzidie-Konstanza vonal marad, mint egyetlen hely az ellenállásra. Ez igen nagy jelentőségű vonal. Cernavodánál van a nagy dunai vashíd, Konstanz a legnagyobb feketetengeri kikötő, amelyből vasut vezet Bukarestbe. A Duna és Fekete-tenger közt a vonalat a Cernavoda és a Corassi tő 20 kilométerrel megrövidíti, így az egész védelmi vonal nem több, mint 30 kilométer. Ha az oláhok még egyáltalán képesek az ellenállásra, úgy azt itt meg fogják kísérni, mert ez a legfontosabb az egész Dobrudzsahadsereg. Eldígi sikereik következtében a bolgároknak 80000 emberük szabadult fel.

A tutrakani foglyok Tutrakánál az ejtett foglyok száma 450 tisztre és 22000 sebesületlen katonára emelkedett.

Oláh pogrom. A legtöbb moldvai városban rémes pogromokat rendeztek a nacionalisták. Különösen Galatzban, Brailaban és Szmailaban oltott rémes jellegű pogrom.

Általános mozgositás Görögországban. A Havas-ügynökség jelenti: Görögországban elrendelték az általános mozgositást.

Követeink elhagyták Athént. A német, magyarosztrok, bolgár és török követek elhagyták Athént. A követek személyzetükkel együtt egyelőre Florinában szállottak meg, ahol még Zaimisz uniszterelnök gondoskodott biztonságukról.

A 4-ik görög hadtest megadta magát. Mikor a német-bolgár csapatok Sarrail tábornok támadása miatt kénytelenek voltak ellentámadás kifejtése végett görög Macedóniába bevonulni, a Struma folyóig előnyomult bolgár balszárnyának moeje került a negyedik görög hadtest. A görög katonák lábánál tartott fegyverrel engedték a német bolgár csapatokat Xeresbe, Dramába és Kavallába bevonulni. — Az antant erre olyan intézkedéseket tett, amelyekkel ezeket a görög csapatokat a maga oldalára akarta kényszeríteni, vagy velük olyképpen elbánni, mint a Szalonikiben hatalmába ejtett 11. görög hadosztállal. A 4. hadtestnek Athénnel való összeköttetése megszakadt. A felettes hatóságokkal való érintkezést az antant ellenőrizte vagy pedig meg is tagadta. A Kavallában székelő 4. görög hadtest parancsnokló tábornoka a királynak és törvényes kormányának akaratahoz híven, hogy a semlegességet megőrizze, a raja bizott csapatot tarthatatlan helyzetére való tekintettel, éhségtől és beteg égtől fenyegetve, kénytelen volt e hónap 12-én a német legfőbb hadvezetőséget megkérni, hogy derék királyhoz és kormányhoz hű csapatait az antant nyomasával szemben, fogadja oltalmába s adjon neki otthont és ellátást. Hogy a semlegesség megsértése elkerültesék, a legfőbb parancsnok abban állapodott meg a tábornokkal, hogy a görög csapatok teljes fegyverzetelt és felszereléssel, mint semlegeseket Németországba viszik és ott fogják elhelyezni.

Tüzerharc a Sommenal. A nagy német főhadiszállás jelenti: A Somme mindkét oldalán az ellenséges támadási kísérleteit általában zárótűzünkkel meghevesítettük. A Fourcaux és a Leuse erődben az angolok hasztalanul kíséreltek meg, hogy kézigránáthareban tért nyerjenek. Ginchy falu hetfőn reggel az ellenség kezére került. A tüzérségi harc hevesen tovább folyik.

Eladó!!!
több butordarab, egy varrógép
asztalkával, képek, poharak és
más háztárgy. — Megtekinthetők
Ege-utca 1. sz. alatt
d. e. 1/2 tizenegy órától tizenkettőig
és délután két órától négy óráig.

Hordókat

petroleumos, olajos, kátrányos, sziruposat, szeszest, a legmagasabb áron **minden mennyiségben készpénzfizetés mellett** veszünk úgy helyben, mint bármely vidéki vasut vagy hajóállomáshoz szállítva.

Hordóügynökök kerestetnek!
WEISZ LIPÓT és TÁRSA
olaj-, gépszir-, kocsikenőcs nagykereskedők
BUDAPEST, IX. Hentes-utca 17.
Interurbán telefon: József 14-50.

Szombathelyi Takarékpénztár
Részvénytársaság
kőszegi fiókjá,
Kőszeg, Király-ut 6. szám.
Strausz szálloda mellett.

Elfogad: betéteket jelenleg nettó 4 %-os kamattal, tozassal betéti könyvekre és folyószámlára. A kamatozás a betétet követő napon kezdődik, betét kifizetéseket felmondás nélkül eszközöl.

Leszámitol: 2-3 alarásos üzleti és magánváltókat mindenkor a legelőnyösebben.

Folyósít: rendes és törlesztéses jelzálogkölcsönöket földbirtokokra és városi házakra; magassabb kamatu kölcsönöket alacsonyabb kamatu kölcsönökké változtat (convertált).

Ertékpapirokat: napi árfolyamon vesz és elad tozsedei megbízatások elvégzésére.

Szelvényeket: költségmentesen bevált, szelvényeket a szelvényutalvány (talón) alapján díjmentesen beszerez.

Átutalásokat, lefizetéseket eszközei a világ bármely piacán teljesen díjmentesen.

Ertékpapirokra: állami- és magán papirokra előleglet ad.

Sorsolás alá eső értékpapirokat árfolyamvesztesség ellen biztosít.

Ertékpapirokat és értékeket őrzésre és kezelésre átvessz.

Tekintettel, hogy hazánk legnagyobb penzinteztetéssel a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesülettel szoros összeköttetésben áll, mindenféle takarékpénztári és banküzleti megbízást a legelőnyösebben bír lebonyolítani. Mint az Első Magyar Általános biztosító társaság ügynöksége mindenféle biztosítást elfogad és felvilágosítással készséggel szolgál.

Központ: Szombathelyi (regi) Takarékpénztár
Szombathely. Alakult: 1837-ben.
Alapitoke 1,600,000 kor. Tartalékok: 400,000 ko.
Takarékbetétek 15 millió koronán felül.
Saját tőkei 2,250,000 koron a.

Ha szüksége van
körlevelekre, számlákra, cégnyomások levélpapírra, borítékokra vagy levelezőlapra, továbbá meghívókra, műsorokra, belepójegekre, falragaszokra, azután etlapokra, címkékre, névjegyekre, gyászjelentésekre, táblázatokra, árjegyzésekre vagy bármely a könyvnyomdászati szakmájába vágó munkára, akkor forduljon a legnagyobb bizalommal csak

Rónai Frigyes

könyvnyomdájához

Kőszeg, Várkör 39. (Roth Jenő-fele ház), hol minden felsorolt és fel nem sorolt nyomtatványt a mai kor igényeinek megfelelően csinos, modern és izléses kivitelben a legolcsóbb árak mellett :: :: :: szerezhet be. :: :: ::

Közgazgatási nyomtatványok nagy raktára.
„Kőszegvidéki Képesnaptár“, „Sünerser Bezirkskalender“ és „Körvatski Kalendar Sv. Antona Paduanskoga“ kiadóhivatala.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.